

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਜੇ.

L.L.R. ਸਿੱਖ ਮੋਕਲ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, (1979)2

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 390 ਆਫ 1975।

15 ਫਰਵਰੀ 1979 ਈ.

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ (1939 ਦਾ ਟੀਵੀ)—ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਸੀਸੀ—ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਵਾਰਡ—ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਵਿਵੇਕ— ਅਤੇ ਦਾ ਸਕੋਪ ਵਿਆਜ—ਕੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਸੀਸੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕਲੇਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਰਨ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਗਣਿਤ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਕ ਟਿਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਢਿੱਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਖੋਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਚਕੀਲਾ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ 'ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੋਡੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਠੋਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਟਿਕਾਊ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ ੮)।

21 ਮਾਰਚ, 1975 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਮ ਐਲ ਵਰਮਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, FAO ਨੰਬਰ 299 ਆਫ 1971 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਸੀ ਗਰੇਵਰ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਮਾਲ ਮਿਤੀ 31, 1975 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 1971 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ 26,000 ਕੌਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਵਾਰਕੀ ਦੇਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ। ਘਾਤਕ ਹਾਦਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1-4 ਅਧੀਨ 16,000 ਅਤੇ ਰੁ. ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ 10,000 । ਘਾਤਕ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਐਕਟ ਦੇ 2, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ। 20,000 ਅਤੇ ਥਾਕੀ ਦੀ ਰਕਮ ਉਹ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਲ.ਐਮ ਸੂਰੀ ।

1. ਰਾਜ ਲਈ ਵਧੀਕ ਏ.ਜੀ.

ਆਰ ਐਸ ਮੋਰੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ. ਜੇ

(1) ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ, 1939 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 110 ਸੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀਐਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੀ ਇਕੋ ਇਕ ਸਾਰਥਕ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 'X' ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

2. ਤੱਥ ਸਿਰਫ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀਵਾਨ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ 31 ਮਾਰਚ 1965 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੁੱਧ ਦੇ ਟੈਂਕਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਵਾਰਕਾ ਦੇਵੀ ਨੇ 5 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੀਵਾਨ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 2,18,000 ਰੁਪਏ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਕਾਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਦੁੱਧ ਦੇ ਟੈਂਕਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਵਾਰਕਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 26,000 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਸੀਸੀ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ 'ਤੇ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਕੱਠੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ, ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੈ।

3. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ

ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਵਾਰਕਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ 24 ਮਈ, 1971 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 31 ਮਈ, 1971 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਆਰਡਰ XXII 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਵਾਰਕਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕੇਸ ਦੀ ਬਹਿਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਰੁਕੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਤਾ ਦੀਵਾਨ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ 70 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ। ਉਮਰ ਦੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 26,000 ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਵਾਰਕਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ.ਐਮ. ਸੂਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਉਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

5. ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਅਸਲ ਅਖਾੜਾ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ 6 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਜ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਉਹ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 110-ਸੀਸੀ ਨੂੰ 1969 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 56 ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 2 ਮਾਰਚ, 1970 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸੂਰੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੁੱਧ-ਟੈਂਕਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਧਾਰਾ 110-ਸੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਦਲੀਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਸੀਸੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਚਾਲੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: -

“110-ਸੀ.ਸੀ. ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।—
ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਦਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "

8. ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਸਲਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜੇ ਵੀ ਠੋਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਗਣਿਤ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕ ਪੀੜਤ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸੱਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿੱਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਸਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੁੱਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਚਕੀਲਾ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਇੱਕ ਠੋਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਟਿਕਾਊ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

9. ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਨ ਬਰਾਬਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਯਾਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਸੀਸੀ 2 ਮਾਰਚ, 1970 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸੰਮਿਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਨੂੰਮਾਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਉਸ਼ਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, (1), ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

“14. ਕਿ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕਮਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, (i) ਕੇ.ਜੀ. ਭਾਸਕਰਨ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਏ. ਥੈਕੰਮਾ (2),

(ii) ਏ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹਰਸ਼ਾ ਵੀ . ਪਾਈ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਕੇ.ਵੀ. ਕਾਮਾ, (3), (iii) ਸਾਬਿਤਰੀ ਕੁਮਾਰੀ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ, (4) ਸੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

10. ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਉੜੀਸਾ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉਰਮਿਲਾ ਪਾਨੀਗ੍ਰਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, (5) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਅਰਥਾਤ, 5 ਮਈ, 1965 ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਿਤ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ, ਜੇ. - ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ